

Sygn. akt V KK 99/18

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2018 r.

sprawy **E.J.**

skazanego za popełnienie przestępstwa z art. 197 § 3 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w W.

z dnia 6 października 2017 r., sygn. akt II AKa [...]17

utrzymującego w mocy wobec tego oskarżonego wyrok Sądu Okręgowego w O.

z dnia 5 kwietnia 2017 r., sygn. akt III K [...]16

postanowił

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć skazanego E.J. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 5 kwietnia 2017 r., sygn. akt III K [...]16, E.J., który działał wspólnie i w porozumieniu z dwoma innymi oskarżonymi występującymi w sprawie, został skazany za czyn z art. 197 § 3 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrokiem tym wobec oskarżonego, oraz pozostałych sprawców, orzeczono zakaz kontaktowania się oraz zbliżania na odległość mniejszą niż 50 metrów do pokrzywdzonej B.S. na okres 5 lat, zaliczono na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie oraz rozstrzygnięto o kosztach sądowych.

Sąd Apelacyjny we W., wyrokiem z dnia 6 października 2017 r., sygn. akt II AKa [...] /17, po rozpoznaniu m. in. apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego E.J. i w zakresie wymiaru kary przez prokuratora, utrzymał w mocy wobec tego oskarżonego orzeczenie Sądu I instancji oraz orzekł co do kosztów procesu,

Od wyroku Sądu odwoławczego, kasację wniosła obrońca skazanego i zarzucając:

I/ „mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku rażącą obrazę prawa procesowego tj.:

- art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w wyniku niepełnego i niewyczerpującego rozpoznania zarzutów apelacyjnych, a w konsekwencji obrazę art. 7 k.p.k., 4 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k., polegającą na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów i obiektywizmu, skutkującej uznaniem, że oskarżony E.J. doprowadził przemocą B.S. do obcowania płciowego, podczas gdy prawidłowa ocena zachowania oskarżonego przy uwzględnieniu swobody jej oceny, zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego powinna prowadzić do uwzględnienia zarzutów apelacyjnych i ustalenia, że w świetle całego zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym między innymi w postaci przesłuchania oskarżonego, niespójnych zeznań samej pokrzywdzonej, oraz braku jakichkolwiek jednoznacznych dowodów świadczących o winie oskarżonego, świadczy, że E.J. nie wypełnił znamion zarzucanego mu czynu;

- art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w wyniku niepełnego i niewyczerpującego rozpoznania zarzutów apelacyjnych, a w konsekwencji rażącą obrazę art. 167 k.p.k. w zw. z 201 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. polegającą na nieprzeprowadzeniu dowodu z opinii kolejnego biegłego sądowego z zakresu psychologii, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego uznania, że zeznania pokrzywdzonej B.S. są spójne, logiczne i należy uznać je za w pełni wiarygodne, podczas gdy wydana opinia była jednostronna, biegły nie ustosunkował się do twierdzeń i zarzutów obrony, jak i nie uwzględnił dotychczasowych przeżyć pokrzywdzonej będącej w przeszłości ofiarą przemocy, co uzasadniało powołanie kolejnego biegłego celem ustalenia wiarygodności pokrzywdzonej i ustalenia czy pokrzywdzona w sposób prawidłowy była w stanie określić intencje oskarżonego

będąc pod wpływem znacznej ilości alkoholu;

- art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w wyniku niepełnego i niewyczerpującego rozpoznania zarzutów apelacyjnych, a w konsekwencji obrazę art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 3 k.p.k. oraz 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. polegającą na:

- oddaleniu, a w konsekwencji nieprzeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego psychiatry, którego opinia pozwoliłaby jednoznacznie określić stan zdrowia psychicznego pokrzywdzonej oraz wskazać jak stan upojenia wpływał na samokontrolę pokrzywdzonej,

- oddaleniu dowodu z opinii sądowego poligrafera ewentualnie biegłego z zakresu wariografii kryminalistycznej i nieprzeprowadzenie badania wariograficznego oskarżonego, podczas gdy sąd powinien brać pod uwagę wszelkie dowody przemawiające również na korzyść oskarżonego,

- oddalenie dowodu z opinii biegłego psychiatry i seksuologa na okoliczność czy u oskarżonego występują zaburzenia preferencji seksualnych, czy można stwierdzić jakąkolwiek formę zaburzeń w sferze seksualnej i zaspokajania popędu płciowego, podczas gdy sąd winien zbadać wszelkie okoliczności w tym motywację sprawcy zdarzenia zwłaszcza wobec braku jednoznacznych dowodów świadczących o winie”,

wniosła obrońca o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej E.J. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Regionalnej w W. w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie z powodu jej oczywistej bezzasadności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy skazanego E.J. jest oczywiście bezzasadna, w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Nie można bowiem podzielić stanowiska skarżącej, że Sąd odwoławczy w uzasadnieniu swojego wyroku nie odniósł się w ogóle czy też w sposób nierzetelny do zarzutów apelacji obrońcy oskarżonego, dopuszczając się w ten sposób naruszenie przepisów art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k.

Skarżąca na podstawie tych przepisów podniosła trzy zarzuty, w tym w zarzucie pierwszym, naruszenia przepisów postępowania karnego, tj. art. 7 k.p.k.,

art. 4 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k., co miało sprowadzać się do przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów i popadnięcia w dowolność tej oceny, przejawiającej się w sprzeczności ustaleń faktycznych z treścią przeprowadzonych w sprawie dowodów i przyjęciu, że skazany dopuścił się przypisanego mu czynu. Zarzut ten jest całkowicie chybiony, gdyż Sąd odwoławczy dzieląc ocenę dowodów i ustalenia będące udziałem Sądu I instancji, nie tylko ograniczył się, do czego był uprawniony, do wskazania, że dokonane w tej sprawie ustalenia oparte są nie tyle na wyjaśnieniach oskarżonego, co zeznaniach świadków ocenionych z punktu widzenia ich wiarygodności w granicach określonych w art. 7 k.p.k., ale także w sposób bardzo wyczerpujący ustosunkował się do wszystkich podniesionych w tej części w apelacji zarzutów. Sądy obu instancji wzięły pod uwagę wszystkie przeprowadzone dowody, a po dokonaniu ich prawidłowej oceny, Sąd Okręgowy dokonał właśnie ustaleń odmiennych od tych, które wynikały z wyjaśnień oskarżonych. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Apelacyjny w sposób wyczerpujący odniósł się do przyczyn dania wiary zeznaniom pokrzywdzonej, które, co zostało zauważone przez oba Sądy, były zmienne i zawierały nieścisłości. Analiza tych zeznań oraz ich ocena została dokonana nie tylko w oparciu o zeznania kierowcy taksówki świadka J.S., zeznania syna pokrzywdzonej M.S. oraz zeznania interweniujących policjantów, ale także w kontekście wydanych w sprawie opinii biegłych.

Sąd odwoławczy odwołał się do opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej J.M. w zakresie ilości spożytego alkoholu przez pokrzywdzoną oraz jej zachowania i świadomości po jego spożyciu oraz odwołał się do opinii biegłego z zakresu psychologii M.G. Odnosząc się do zarzutów dotyczących opinii tego ostatniego biegłego, Sąd Apelacyjny wskazał na prawidłową ocenę tej opinii dokonaną przez Sąd I instancji oraz wykazał dlaczego zupełnie nieprzekonujące jest kwestionowanie przez obrońców opinii wydanej przez M.G., co w konsekwencji doprowadziło ten Sąd do słusznego wniosku, że brak było podstaw do powoływania innego biegłego psychologa, czy też psychiatry, celem uzyskania nowych opinii w sprawie dotyczącej stanu zdrowia psychicznego pokrzywdzonej. W tym zakresie podkreślić należy, że to rolą sądu jest dokonywanie oceny wiarygodności zeznań świadka, a opinie biegłych, podobnie jak i inne dowody, w tym zeznania świadków,

są jedynie w tym pomocne. Oba Sądy uznały wydane w sprawie opinie psychologiczną i psychiatryczną dotyczące pokrzywdzonej za pełne i jasne, a obrońca nie wykazała, aby należało je oceniać odmiennie.

W pełni należy również zaakceptować stanowisko Sądu odwoławczego w zakresie braku konieczności przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych seksuologa i psychiatrów, gdyż okoliczności, które miały być wyjaśnione zgodnie z wnioskiem obrońcy, nie wymagały wiadomości specjalnych. Wydanie natomiast opinii przez biegłego z zakresu wariografii faktycznie na tym etapie postępowania było zbędne, gdyż słusznie wskazał Sąd, że wartość takiego badania i opinii ma głównie znaczenie w procesie wykrywczym, a maleje wraz z upływem czasu od badanego zdarzenia.

Mając powyższe na uwadze, wobec nie stwierdzenia naruszenia przepisów prawa wskazanych w kasacji, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia, obciążając skazanego E.J. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w oparciu o przepis art. 636 § 1 k.p.k.

a.ł.